

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas Kuldīgas rajona komitejas un Kuldīgas rajona
izpildu komitejas laikraksts

13. gads
№ 142 (2031)

Svētdien, 1957. g. 8. decembrī

Maksā 15 kap.

TAUTAI VELTĪTS MŪŽS

Šā gada 5. decembrī pagāja 80 gadu kopš Latvijas PSR Tautas rakstnieka Andreja Upīša dzimšanas. Vairāk nekā pusgadsimta no tiem ir veltīti pašizlīdzīgam darbam tautas labā. Ne tikai literatūrā, bet visā latviešu kultūras dzīvē grūti atrast tādu jomu, kur savā laikā liela ietekme nebūtu bijusi lielajam rakstniekam cīnītājam. Kā nenogurstošs sējis viņš gājis pa dzimto zemi, bagātīgi kalšams smagus graudus.

Runāt par Andreja Upīša dzīvi un daiļradi nozīmē runāt par visas latviešu sabiedriskās dzīves attīstību no gadsimta sākuma līdz mūsu dienām, sevišķi pēc 1905.—1907. gada revolūcijas. Upīts vienmēr bijis tautas cīņu mutulis kā vecā sōģis un noārdītājs, kā jaunā aizstāvis un veidotājs. Bez Andreja Upīša nevar izprast un patiesi izskaidrot ne tikai literatūras un kultūras vēsturi, bet arī visu latviešu tautas revolucionārās cīņas ceļu pēdējos piecdesmit gados.

Andrejs Upīts dzimis nabadzīga bezzemnieka — pusgraudnieka ģimenē. Pabeidzis pagastskolu, viņš pašmācības ceļā sagatavojās skolotāja eksameniem.

Pirmais A. Upīša stāsts publicēts 1899. gadā. Sākumā rakstnieks bija buržuaziskās ideoloģijas ietekmē, no kuras atbrīvoties viņam palīdzēja 1905.—1907. gada revolūcija, kā arī nopietna iepazīšanās ar Marksa, Engelsa, Plechānova un Ļeņina darbiem. 1907. gadā iznāc A. Upīša satiriskais stāsts „Pilsoni”, kurā dzēlīgi izsmieta latviešu buržuaziju. Līdz ar šī darba iznākšanu A. Upīts nostājas latviešu kritizētāja realisma priekšgalā. 1908. gadā ar romanu „Jauni avoti” rakstnieks uzsāk Robežnieku triloģiju, kuru vēlāk izvērsē veselā romanu seriā. „Robežnieki” ir viens no visnozīmīgākajiem latviešu literatūras pirmspadomju perioda darbiem. Šī darbā ar lielu realistiskās mākslas spēku notēlota latviešu zemnieku šķiriskā diferenciācija pagājušajā gadsimta pēdējā ceturksnī, spīgti parādīts ceļš uz 1905.—1907. gada revolūciju un atsegtas šķiru pretrunas Latvijā.

Pēc „Jaunajiem avotiem” parādās arvien jauni un jauni A. Upīša romāni, noveļu krājumi, lugas, fejetoni. Tajos viņš atmasko latviešu pilsētu un lauku buržuaziju, mietpilsōņus, renegatus un dekadentus. A. Upīts ir pats asākais satiriskais latviešu literatūrā.

Strādnieku kustības uzplūdu gados pirmā pasaules kara priekšvakarā A. Upīts jau ir visas latviešu progresīvās literatūras priekšgalā. Viņš aktīvi publicējas vairākos periodiskos izdevumos, ap kuriem grūpējas demokratiskie un revolucionārie spēki.

Pēc 1917. gada Februāra revolūcijas A. Upīti ievēlē Rīgas pilsētas deputātu padomē. Rakstnieks nostājas bolševiku pusē. 1919. gadā, kad Latvijā nodibinās Padomju vara, A. Upīts strādā Izglītības Tautas Komisariatā un vada latviešu kultūras pārkārtošanu uz padomju pamatiem. Buržuazija, uz laiku sagrābusi varu savās rokās, iesloga rakstnieku cietumā.

Visā divdesmit gadu ilgajā buržuaziskās „demokratijas” laikā no 1920. līdz 1940. gadam Andrejs Upīts kā rakstnieks un publicists cīnās ar reakciju. Nāk klajā tādi izcilī darbi kā „Ziemeļu vējš”, „Pa varavīksnes tiltu”, „Smaidošā lapa”, „Laikmeta griežos”, noveļu krājumi „Kallā dzīvība”, „Stāsti

par mācītājiem”, trāģedija „Žanna d'Ark”, satiriskās komedijas „Peldētāja Zuzanna”, „Kaijas lidojums”, vairāki latviešu un pasaules literatūras vēstures sējumi. Viņa darbu tematika aptver ne tikai dažādu latviešu sabiedrības slāņu dzīvi, bet arī daudzu pasaules tautu dzīvi dažādos vēstures laikmetos, sākot ar vergturu Romu un beidzot ar mūsdienu Amerikas kapitalistisko sabiedrību.

Pēc Padomju varas atjaunošanas Latvijā 1940. gadā A. Upīts nostājas latviešu literatūras priekšgalā. Lielā Tēvijas kara laikā viņš dzīvo Kirovas apgabalā, visu savu talantu spēku veltījot cīņai pret iebrucējiem. 1946. gadā par romanu „Zaļā zeme” viņam piešķirta Staļina premija. Daudzkrāsainais, kolorītā bagātais monumentālais vēstījums par latviešu tautas dzīvi un cīņām pagājušā gadsimta beigās guvis plašu popularitāti ne tikai Padomju Savienībā, bet arī ārzemēs. Ievērojams socialistiskā realisma darbs ir vēsturiskā epopeja „Plaša mākoņos”, ko A. Upīts sarakstīja pēc kara.

Kaut liels jau nodzīvoto gadu skaits, A. Upīts vēl ir radošas enerģijas pilns. Pagājušajā vasarā parādījās atklātībā viņa jaunais darbs „Socialistiskā realisma jautājumi literatūrā”.

Ne mazāk ražīga ir Andreja Upīša darbība literatūras zinātnē un kritikā. Meistarīgi viņš pārtulkojis latviešu valodā Gribojedova, Gogola, Gorkija, A. Tolstoja, Šekspira, Helmes, Šova, Flobera, H. Manā, Z. Verna un daudzu citu ievērojamu rakstnieku darbus.

Izdotie A. Upīša Kopoto rakstu 22 sējumi ne tuvu neaptver visu, ko viņš radījis ilgajos, iedvesmas pilnajos daiļrades gados.

Čehovs, Gorkijs un Aleksejs Tolstojs, Balzaks un Flobers ietekmējuši lielā latviešu rakstnieka daiļradī. No viņiem A. Upīts mācījies realistiski attēlot gan ikdienišķas parādības, gan vēsturiskus notikumus savas tautas dzīvē. Taču viņš ne tikai mācījies, bet arī pats meklējis jaunus tēlošanas līdzekļus. Romans „Plaša mākoņos” ir spožs paraugs, kā parādīt vienkāršo cilvēku, kā reljēfā veidot masu skatus. A. Upīts ir lielisks psiholoģiskās analīzes meistars.

Savā daiļradē rakstnieks ir arī sabiedriskais cīnītājs un domātājs. Viņš pieder tai pasaules literatūras liemeistaru saimei, kuri, dziļi izprazdami sōdienu, cīnījušies par savas tautas gaišāku rītdienu. Un šī cīņā māksliniska vārds — dzeja, proza un drama ir tikai viens no ieroču veidiem. Ne mazāk trāpīgs ierocis bijusi publicistika un literatūras kritika.

Andreja Upīša ilggadējai darbībai ir liela nozīme latviešu tautas pašizlīdzīgajā cīņā par atbrīvošanos. Literatūra un māksla arvien ir bijušas, ir un būs uzticams partijas palīgs.

Pusgraudnieka dēls, tautskolotājs brīvības cīnītājs, liels rakstnieks — tādi ir Andreja Upīša noietā ceļa posmi. Kopā ar tautu rakstnieks izkarojis laimīgu dzīvi un izgājis pirmās rindās cīņā par komunismu.

Vēlētāju vakars Rendā

Svētdien, 1. decembrī Rendas tautas namā pulcējās ciema iedzīvotāji vēlētāju vakarā.

Tautas tiesnese b. Plavāne pastāstīja vakara dalībniekiem par savu līdzšinējo darbu. Ciema iedzīvotāji ar lielu interesi noklausījās stāstījumu un izteica apņemšanos visi kā viens 15. decembrī nodot savas balsis par b. Plavāni, kura izvirzīta par kandidātu tautas tiesas vēlēšanām.

Pēc tam notika kinofilmas „Gasparone” izrāde un dejas.

A. Pārslā

Rudzi nokulti

Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā spriegi noris graudaugu kulšana. Trešajā brigādē jau nokulti visi rudzi. Pavisam kolchozā rudzi nokulti no 120 ha. No 25 ha nokulti arī mleži, bet ilggadīgie zālāji — 4,5 ha. Pašreiz tīra un sagatavo atbilstoši sējai graudaugu sēklu.

V. Zīle

Pieredzes apmaiņai

Cūkkope ELIZABETE GOLDMANE

E. Goldmane kolchozā „Bolševiks” lopkopējas pienākumus veic kopš lauksaimniecības arteļa noorganizēšanās. Pirmo gadu viņa kopāja jaunlopus, bet pēc tam apgēmas kopt sivēnmātes un nobarojamās cūkas.

Cūkkopes darba apstākļi nav viegli. Viņa apkopj 8 sivēnmātes un 33 nobarojamās cūkas. Kūts ir ļoti veca, zemiem griestiem, šauriem logiem. Lai cūkām nebūtu jāuzturas kūtī vasaras periodā, pie kūts iekārtoti aploki — viens sivēniem, otrs — cūkām, apmēram 0,1 ha platībā. Vasarā cūkas uzturas apkopā pat naktīs. Aplokos ir nojumes, kur cūkas var patverties lietainā laikā un naktīs.

Bekoncūku nobarošanai sivēnus atšķir tikai no pašas sapemtiem sivēniem. Ja citās novietnēs sivēni zīdīšanas laikā slimo ar caureju un nododot tos bekoncūku kopējām vēl vairākus mēnešus nikuļo, tad b. Goldmanes cūkām caureja ir pavisam reta parādība.

Sivēnu piebarošanu cūkkope uzsāk jau zīdīšanas laikā.

Tiem dienā izbaro 0,2—0,8 kg graudzētus graudus, 0,5—1 litrus piena. No vairākām cūkām iegūti pat trīs sivēnu metieni: pirmo reizi janvārī, otro — jūnijā, trešo — novembrī. No atšķiršanas, pēc sešām nedēļām sivēni sver 15—17 kg. Līdz šim čaklā cūkkope jau saņēmusi vairāk nekā 20 sivēnus caurmērā no katras cūkas.

Bekoncūkas b. Goldmane parasti nobaro 6 mēnešos. No 1. janvāra līdz 1. novembrim vien nobarotas 67 bekoncūkas. Vienas bekoncūkas nobarošanai izlieto 179 kg spēkbarību, 188 kg kartupeļu un 235 l vājpiena. Barības normas nobarojamām cūkām ir šādas: no 6 nedēļu līdz 3 mēnešu vecumam 800 g milti, 1 kg kartupeļi, 1 l vājpiens; 3—4 mēnešu vecumā — 1 kg milti, 1 kg kartupeļi, 1 l vājpiens; 4—5 mēnešu vecumā — 1,5 kg milti, 1,5 kg kartupeļi, 2 l vājpiens, no 5—5,5 mēnešu vecumā — 2 kg kartupeļi, 2 l vājpiens, 2 kg milti un no 5,5—6 mēnešiem — 2,5 kg milti, 2,5 kg kartupeļi, 2 l vāj-

piens. Vasarā bez tam cūkām izbaro zaļbarību cik tik apēd. Te jāpārmet valdei un brigadierim b. Freimanim, kas nav atrisinājuši zaļbarības jautājumu, jo pirmā zaļbarība šogad bija tikai ābolīņš.

Cūkkope b. Goldmane vienmēr stingri ievēro zootehniskās norādījumus un, pateicoties rūpīgajam darbam, panākumi neizpaliek. Par to skaidri liecina cūku dzīvsvara dienakts pieaugums. Piemēram, no 3,5—4,5 mēnešu vecumam dienakts dzīvsvara pieaugums ir 780 gramī, 4,5—5,5 mēnešu vecumā — 800—900 gramī, bet 5,5—6 mēnešu vecumā — 1000—1200 gramu.

Cūkkope apkopa arī piefermas lauku 0,15 ha platībā, kur ieguva labu sakņu ražu. Līdzgada beigām čaklā cūkkopēja paredz pavisam nobarot 100 bekonu. Par centīgo darbu bez izstrādes dienām viņa saņems vēl papildapmaksā 2 bekonus un 5 sivēnus.

M. Jurkovska

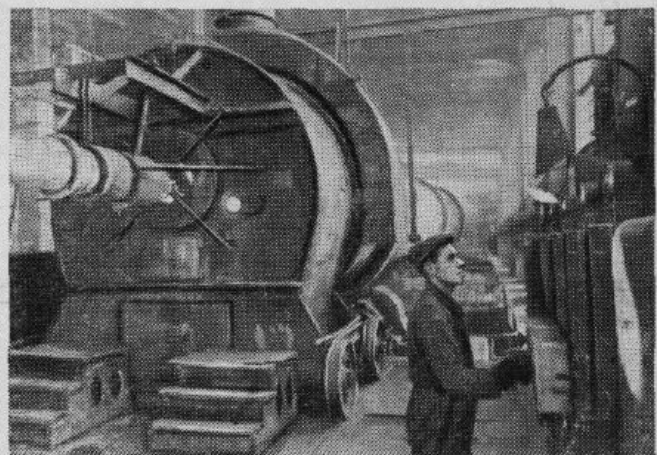
PADOMJU DZIMTENĒ

Kurganas apgabals. Teicamus darba panākumus guvis Karasinskas MTS kolektīvs. Pateicoties tam, ka leviests jauns traktora remonta grafiks, tos remontē visu gadu, levdērojami uzlabojusies darba kvalitāte un kolektīvs jau izpildījis visas tehnikas remonta gada plānu.



Attēlā: Karasinskas MTS direktors b. N. Kiseļevs un galvenais inženieris b. S. Staūta apskata saremontētos traktorū. TASS fotochronika

Piejūras novads. Spaskas cementa — šifera rūpnīcas kolektīvs šajā gada savās socialistiskās sacensības saistībās apgēmas vīrs plāna dot 10 tūkstoš tonnas cementa. Cīnoties par pieņemto saistību izpildi, uzņemums no gada sākuma jau devis vīrsplāna uzkrājumu apmēram par miljōnu rubļēm. Labākā ceha ļaudis savās saistībās apgēmas vīrs plāna dot 3000 t klinkera, bet ir devis jau 3536 t.



Attēlā: Spaskas cementa rūpnīcas apdedzināšanas cehs. Pie vadības pulst rotējošās krāsns labākais mašīnists b. J. Sistērovs, kurš maigās uzdevumu izpilda par 106 procentiem. TASS fotochronika

Kuldīgas rajona kolchozu lopkopju-

R E Z U

Izslaukums kilogramos

1957. g. 1. janvārā

(Pēc Kuldīgas v.)

1.	O. Klestrova	Lisenko v. n.	3043
2.	L. Zundovska	„Komunisma ceļš“	3020
3.	M. Niedoliņa	„Komunisma ceļš“	2837
4.	A. Kesenfelde	„Venta“	2700
5.	V. Dzemitte	„Latvijas strēlnieks“	2638
6.	G. Sproģe	„Uzvara“	2593
7.	E. Ganle	Lisenko v. n.	2497
8.	L. Kalniņa	Lisenko v. n.	2480
9.	G. Strautmane	„Komunars“	2466
10.	J. Mīkelsone	„Imanta“	2460
11.	E. Mīkelsone	„Imanta“	2459
12.	M. Zariņa	„Komunars“	2452
13.	E. Zagare	„Cīņa“	2413
14.	A. Čebere	„Komunars“	2385
15.	A. Mundiciema	„Latvijas strēlnieks“	2384
16.	A. Adamšone	Lisenko v. n.	2357
17.	D. Rozentale	„Aktivists“	2338
18.	K. Lipsne	„Traktorists“	2338
19.	E. Mollere	Raiņa v. n.	2315
20.	A. Madelane	Kārļa Marksa v. n.	2304
21.	A. Zommere	„Imanta“	2297
22.	M. Griniņa	Lisenko v. n.	2277
23.	A. Pupele	Kārļa Marksa v. n.	2258
24.	L. Blūma	„Traktorists“	2244
25.	L. Merclina	„Uzvara“	2239
26.	A. Rikite	„Venta“	2239
27.	V. Deržava	Lisenko v. n.	2220
28.	R. Griniņa	Lisenko v. n.	2219
29.	B. Račevska	Raiņa v. n.	2217
30.	L. Liepiņa	„Socialisma ceļš“	2185
31.	I. Grinberga	Raiņa v. n.	2178
32.	A. Skore	„Aktivists“	2174
33.	K. Mala	„Cīņa“	2174
34.	O. Frijare	„Imanta“	2154
35.	V. Rode	Lisenko v. n.	2147
36.	A. Gebauere	„Traktorists“	2139
37.	R. Freiberga	Leņina v. n.	2130
38.	M. Ungere	„Komunars“	2127
39.	M. Ozolniece	„Komunars“	2104
40.	E. Mielava	„Traktorists“	2096
41.	Z. Rāģe	„Brīvība“	2093
42.	V. Sproģe	„Komunars“	2091
43.	M. Lapsa	„Sarkanā zvaigzne“	2090
44.	P. Bieriņa	„Imanta“	2090
45.	Ie. Strausa	Kārļa Marksa v. n.	2090
46.	M. Pādrevice	Lisenko v. n.	2089
47.	L. Teberniece	Leņina v. n.	2086
48.	M. Tanbe	„Sarkanā zvaigzne“	2080
49.	M. Garkalne	„Uzvara“	2071
50.	K. Leimane	„Sarkanā zvaigzne“	2069
51.	A. Kaminska	„Venta“	2067
52.	A. Pakalna	„Uzvara“	2060
53.	A. Bartinkalte	„Kurzeme“	2054
54.	M. Kalniņa	Raiņa v. n.	2054
55.	L. Brumane	Raiņa v. n.	2050
56.	T. Zīle	„Latvijas strēlnieks“	2045
57.	M. Graudiņa	Kārļa Marksa v. n.	2044
58.	L. Kārklīņa	„Sarkanā zvaigzne“	2030
59.	J. Tambore	„Cīņa“	2027
60.	A. Jekabsons	„Sarkanā zvaigzne“	2025
61.	A. Veze	„Uzvara“	2024
62.	L. Blūma	„Traktorists“	2018
63.	A. Novicka	„Traktorists“	2015
64.	M. Rugāja	„Cīņa“	2005
65.	M. Vasiljeva	„Sarkanā zvaigzne“	2002
66.	O. Dieziņa	„Aktivists“	1998
67.	A. Antanoviča	„Spars“	1998
68.	V. Lokmane	„Dzimtene“	1997
69.	K. Zagare	„Cīņa“	1989
70.	G. Bērziņa	„Komunars“	1976
71.	Ž. Stachoviča	Raiņa v. n.	1974
72.	I. Berķe	„Cīņa“	1972
73.	I. Griniņa	„Aktivists“	1969
74.	A. Vagnere	Mičurina v. n.	1966
75.	A. Griniņa	„Komunars“	1964
76.	V. Ose	Leņina v. n.	1954
77.	M. Drauga	Mičurina v. n.	1946
78.	L. Vitoliņa	„Uzvaras karogs“	1942
79.	A. Freimane	„Brīvība“	1936
80.	G. Būda	„Komunars“	1934
81.	V. Andersone	„Imanta“	1925
82.	I. Mazkalne	„Imanta“	1914
83.	M. Lancmane	Kārļa Marksa v. n.	1913
84.	A. Kalniņa	„Komunars“	1909
85.	M. Griezīte	„Latvijas strēlnieks“	1903
86.	B. Kalniņa	„Leņina ceļš“	1902
87.	Ie. Eida	„Imanta“	1898
88.	A. Eķe	„Spars“	1897
89.	L. Spruģevica	„Komunars“	1896
90.	M. Dīriņa	Mičurina v. n.	1896
91.	Dz. Kirchers	„Sarkanā zvaigzne“	1895
92.	A. Bulava	„Traktorists“	1894
93.	V. Madelane	„Traktorists“	1892
94.	M. Valciņa	„Komunisma ceļš“	1886

95.	I. Petrovica	„Venta“	1882
96.	M. Skoliņa	Mičurina v. n.	1875
97.	V. Teimane	Raiņa v. n.	1875
98.	S. Novica	„Imanta“	1874
99.	A. Sproģe	„Uzvara“	1873
100.	I. Birze	„Sarkanā zvaigzne“	1869
101.	M. Litte	„Dzimtene“	1867
102.	M. Garokalna	„Venta“	1859
103.	K. Bachmanis	„Sarkanā zvaigzne“	1858
104.	M. Kreidere	„Cīņa“	1849
105.	N. Šabane	„Uzvaras karogs“	1846
106.	A. Cinovska	„Komunisma ceļš“	1843
107.	K. Petersone	„Komunisma ceļš“	1841
108.	M. Melķe	„Sarkanais karogs“	1838
109.	A. Upeniece	Kārļa Marksa v. n.	1837
110.	Dz. Saulgrieze	„Brīvības ceļš“	1834
111.	E. Neliša	Kārļa Marksa v. n.	1833
112.	O. Aboliņa	„Jaunā gvarde“	1830
113.	M. Līge	„Uzvara“	1826
114.	A. Adersone	„Latvijas strēlnieks“	1823
115.	V. Dergača	„Brīvība“	1815
116.	D. Andersone	„Latvijas strēlnieks“	1815
117.	A. Beijere	Lisenko v. n.	1814
118.	V. Leimane	Lisenko v. n.	1814
119.	G. Rožkalns	„Uzvaras karogs“	1814
120.	O. Ķimene	„Imanta“	1813
121.	I. Sūlca	„Traktorists“	1813
122.	M. Brādere	„Komunisma ceļš“	1812
123.	E. Zemeskalna	„Imanta“	1810
124.	G. Birze	„Sarkanā zvaigzne“	1808
125.	M. Liniņa	„Socialisma ceļš“	1807
126.	K. Elerte	„Uzvaras karogs“	1805
127.	L. Smilškalne	Mičurina v. n.	1805
128.	A. Rolle	Mičurina v. n.	1801
129.	V. Mateviča	„Komunisma ceļš“	1800
130.	V. Gaile	„Latvijas strēlnieks“	1800
131.	E. Krišmane	„Sarkanā zvaigzne“	1794
132.	M. Pukmane	Kārļa Marksa v. n.	1794
133.	L. Segliņa	„Spars“	1781
134.	A. Jekabsons	„Cīņa“	1779
135.	I. Meške	„Komunisma ceļš“	1773
136.	L. Veisberga	Mičurina v. n.	1771
137.	L. Tetere	„Venta“	1761
138.	M. Zvaigznīte	„Uzvaras karogs“	1759
139.	M. Kivīte	„Kurzeme“	1757
140.	V. Gotliba	„Uzvara“	1756
141.	L. Valāte	„Sarkanā zvaigzne“	1751
142.	A. Pelēka	„Boļševiks“	1748
143.	J. Plateka	Mičurina v. n.	1744
144.	E. Bēinare	„Venta“	1744
145.	A. Šeniņa	Raiņa v. n.	1743
146.	P. Goldmane	Kārļa Marksa v. n.	1739
147.	A. Brijūne	Leņina v. n.	1735
148.	L. Jansone	„Venta“	1731
149.	E. Bērziņa	„Graudis“	1728
150.	K. Bērziņa	„Kurzeme“	1726
151.	M. Stepena	Leņina v. n.	1721
152.	E. Lange	„Abava“	1721
153.	A. Aboliņa	„Kurzeme“	1719
154.	J. Kalna	„Uzvaras karogs“	1716
155.	K. Braže	„Graudis“	1716
156.	A. Brauna	Mičurina v. n.	1716
157.	E. Sprinģe	Leņina v. n.	1700
158.	Z. Roga	„Spars“	1696
159.	A. Puķe	Mičurina v. n.	1695
160.	Ie. Taubere	„Uzvara“	1692
161.	T. Kalniņa	Mičurina v. n.	1689
162.	L. Kalniņa	Mičurina v. n.	1684
163.	K. Petrevica	„Komunars“	1683
164.	M. Kazaka	„Boļševiks“	1679
165.	A. Reimane	„Boļševiks“	1677
166.	C. Jansone	„Cīņa“	1673
167.	A. Rumjanceva	„Komunisma ceļš“	1671
168.	Ie. Laktauere	„Socialisma ceļš“	1668
169.	B. Veze	„Sarkanais karogs“	1665
170.	A. Dermaka	„Uzvara“	1665
171.	M. Kaminska	Mičurina v. n.	1665
172.	N. Gulbe	„Komunisma ceļš“	1663
173.	V. Reķe	Kārļa Marksa v. n.	1661
174.	E. Būrvēre	Mičurina v. n.	1659

175.	M. Jermalova		
176.	M. Venškevica		
177.	I. Neilande		
178.	A. Megne		
179.	L. Tinte		
180.	A. Kalēja		
181.	Ie. Guthofa		
182.	Z. Ašņevica		
183.	V. Gulbe		
184.	V. Eglīte		
185.	A. Jekabsons		
186.	V. Freija		
187.	I. Miltoviča		
188.	L. Zvejniece		
189.	V. Splits		
190.	Dz. Lasmane		
191.	A. Saulgrieze		
192.	E. Celma		
193.	I. Milberga		
194.	V. Porziņģe		
195.	Dz. Bērica		
196.	A. Bērica		
197.	L. Tidemane		
198.	T. Kaminska		
199.	L. Antropa		
200.	A. Krūmiņa		
201.	M. Klēvinska		
202.	L. Korsīte		
203.	A. Vejkāja		
204.	A. Strautiņa		
205.	M. Kirsšteina		
206.	A. Gintava		
207.	A. Kronberga		
208.	L. Bergholde		
209.	M. Balandina		
210.	P. Kallīšs		
211.	A. Tramsiņa		
212.	L. Krišjāne		
213.	E. Kaminska		
214.	I. Braže		
215.	A. Kannīņa		
216.	A. Kriņa		
217.	O. Tigere		
218.	E. Feldberga		
219.	L. Breskava		
220.	A. Rezevska		
221.	J. Vitoliņa		
222.	E. Liepa		
223.	A. Muceniece		
224.	R. Straķe		
225.	V. Sterna		
226.	I. Zauere		
227.	A. Rubene		
228.	J. Lipsnis		
229.	E. Benislavskā		
230.	E. Knaūke		
231.	L. Freimane		
232.	A. Brādere		
233.	V. Blekte		
234.	A. Kleina		
235.	L. Tramsiņa		
336.	M. Vichmane		
237.	V. Dundure		
238.	N. Jurjūre		
239.	M. Harpa		
240.	E. Tēvaine		
241.	M. Pelce		
242.	A. Kurnava		
243.	A. Kulbarde		
244.	M. Strauta		
245.	M. Zvirbulē		
246.	M. Ciekauze		
247.	A. Beijere		
248.	I. Prūse		
249.	A. Megne		
250.	L. Lazutkina		
251.	A. Zaļuma		
252.	A. Simsons		
253.	M. Logina		

slaucēju socialistiskās sacensības

LTATI

no vienas govs laikā no

līdz 1. decembrim

(Kables MTS ziņām)

Miurina v. n.	1657	254. A. Rozenberga	„Boļševiks“	1478	333. A. Feļmane	„Boļševiks“	1285
Zdanova v. n.	1657	255. L. Lēvalde	„Boļševiks“	1474	334. L. Kruķe	„Brīvais ceļš“	1284
Karļa Marksa v. n.	1656	256. A. Jekabsons	Ždanova v. n.	1474	335. L. Kaminska	„Spars“	1283
Spars	1652	257. D. Tračevska	„Sarkanais karogs“	1474	336. I. Skābe	Miurina v. n.	1282
Brīvais ceļš	1648	258. I. Stīrna	„Leņina ceļš“	1469	337. M. Vickopa	„Komunisma ceļš“	1277
Leņina v. n.	1647	259. A. Kleinberga	„Uzvara“	1465	338. N. Zeltiņa	Ždanova v. n.	1274
„Manta“	1646	260. M. Burmeistera	„Spars“	1462	339. I. Kivite	Miurina v. n.	1271
„Sarkanais karogs“	1645	261. S. Zemtare	„Grauds“	1461	340. A. Dergača	Leņina v. n.	1270
„Uzvaras karogs“	1633	262. A. Regolte	„Uzvara“	1457	341. R. Ošmane	„Brīvais ceļš“	1267
„Uzvaras karogs“	1633	263. A. Kimentecē	Miurina v. n.	1456	342. A. Smite	Miurina v. n.	1263
„Venta“	1632	264. M. Vilpāce	„Komunisma ceļš“	1456	343. M. Celmiņa	„Kurzeme“	1262
„Uzvaras karogs“	1630	265. P. Zibina	„Venta“	1455	344. J. Kleina	„Kurzeme“	1258
„Aktivists“	1630	266. E. Silkalna	„Sarkanais karogs“	1453	345. E. Akerfelde	„Boļševiks“	1249
Latvijas strēlnieks	1625	267. E. Skrabe	Miurina v. n.	1452	346. K. Brūdere	„Leņina ceļš“	1244
„Socialisma ceļš“	1623	268. K. Rožkalna	„Brīvība“	1450	347. Dz. Izaka	„Sarkanais karogs“	1240
Leņina v. n.	1622	269. V. Raiķstīņa	„Latvijas strēlnieks“	1444	348. A. Priede	Miurina v. n.	1239
Brīvais ceļš	1621	270. I. Knauķe	„Brīvība“	1442	349. A. Ābele	„Socialisma ceļš“	1238
„Venta“	1618	271. M. Bertulsons	„Komunisma ceļš“	1440	350. E. Jekabsons	„Uzvaras karogs“	1233
Miurina v. n.	1617	272. M. Lībietē	„Komunisma ceļš“	1439	351. A. Kudīņa	„Proletarietis“	1233
Spars	1615	273. A. Vitoliņa	„Komunisma ceļš“	1438	352. R. Anševica	„Spars“	1233
Brīvais ceļš	1611	274. E. Veinberga	„Socialisma ceļš“	1433	353. L. Kanneniece	„Spars“	1223
Leņina v. n.	1606	275. A. Grundule	„Sarkanais karogs“	1433	354. L. Priede	Ždanova v. n.	1223
„Aktivists“	1604	276. L. Celma	„Grauds“	1432	355. Z. Izaka	„Kurzeme“	1223
Spars	1603	277. G. Bardiņa	„Proletarietis“	1432	356. S. Lauka	„Sarkanais karogs“	1218
„Brīvība“	1601	278. E. Kīršteina	„Uzvara“	1430	357. M. Āboliņa	„Uzvaras karogs“	1216
„Brīvība“	1600	279. L. Miežite	Miurina v. n.	1429	358. A. Pāegle	„Spars“	1201
„Grauds“	1600	280. A. Baumanes	„Komunars“	1419	359. A. Robežniece	„Brīvais ceļš“	1197
„Aktivists“	1595	281. T. Judina	„Uzvaras karogs“	1419	360. E. Skrudze	Ždanova v. n.	1194
Leņina ceļš	1595	282. I. Herbsta	Leņina v. n.	1414	361. Ž. Kačegarova	Leņina v. n.	1194
„Komunisma ceļš“	1594	283. M. Grundmane	„Leņina ceļš“	1411	362. V. Tisa	Raiņa v. n.	1188
„Dzimtene“	1593	284. L. Brūdere	„Komunisma ceļš“	1408	363. O. Egļīte	„Padomju Latvija“	1185
„Uzvaras karogs“	1588	285. A. Intenberga	Lisenko v. n.	1407	364. L. Egļīte	„Padomju Latvija“	1184
„Jaunā gvarde“	1588	286. M. Martinsone	Miurina v. n.	1407	365. I. Pēda	„Aktivists“	1152
„Kurzeme“	1588	287. E. Ūsiņa	Miurina v. n.	1407	366. A. Virbule	Ždanova v. n.	1175
„Abava“	1588	288. E. Porīķe	Miurina v. n.	1404	367. Dz. Bogdanova	Miurina v. n.	1162
Leņina ceļš	1587	289. Dz. Meļjere	„Grauds“	1400	368. A. Rotkale	„Padomju Latvija“	1161
Spars	1585	290. O. Neitāle	Karļa Marksa v. n.	1398	369. I. Zemesskalna	„Jaunā gvarde“	1155
„Sarkanais karogs“	1584	291. A. Tetere	„Kopdarbība“	1398	370. A. Ibrģs	„Jaunā gvarde“	1153
Miurina v. n.	1583	292. M. Štrombacha	„Socialisma ceļš“	1396	371. E. Puškundze	Ždanova v. n.	1152
Kurzeme	1578	293. E. Pīrone	„Uzvara“	1393	372. A. Popemeckis	„Sarkanais karogs“	1152
Miurina v. n.	1574	294. J. Daņiloviča	„Kurzeme“	1389	373. M. Andersone	„Kopdarbība“	1141
Miurina v. n.	1574	295. E. Strēlniece	„Traktorists“	1389	374. A. Bumbiere	„Socialisma ceļš“	1131
Leņina v. n.	1570	296. A. Gudermane	Miurina v. n.	1382	375. K. Āboliņa	„Spars“	1131
„Padomju Latvija“	1568	297. A. Cīrle	„Boļševiks“	1381	376. A. Vibule	„Kopdarbība“	1129
„Jaunā gvarde“	1567	298. M. Kulbara	„Brīvais ceļš“	1379	377. I. Dreimane	Miurina v. n.	1125
„Boļševiks“	1562	299. M. Veinberga	„Kurzeme“	1375	378. B. Grīniņa	„Aktivists“	1124
Brīvais ceļš	1560	300. J. Laķevica	„Sarkanais karogs“	1374	379. M. Kriģere	„Abava“	1122
„Jaunā gvarde“	1558	301. B. Miķenberga	Ždanova v. n.	1372	380. M. Zemīte	„Leņina ceļš“	1121
Miurina v. n.	1558	302. A. Zeltiņa	Ždanova v. n.	1370	381. J. Ciekuse	„Aktivists“	1118
„Uzvara“	1558	303. M. Treimane	„Jaunā gvarde“	1368	382. A. Savina	„Aktivists“	1116
„Uzvara“	1555	304. A. Anševica	„Spars“	1351	383. Dz. Spulģe	Ždanova v. n.	1111
Miurina v. n.	1554	305. R. Videmane	„Cīņa“	1349	384. O. Rotkale	„Padomju Latvija“	1110
„Cīņa“	1554	306. V. Šteinberga	„Brīvais ceļš“	1342	385. M. Bulane	Leņina v. n.	1100
„Komunisma ceļš“	1550	307. L. Lagzdīņa	„Dzimtene“	1342	386. A. Kaminska	„Venta“	1092
Leņina v. n.	1547	308. L. Tetere	„Kopdarbība“	1340	387. M. Lagzdīņa	Miurina v. n.	1085
Brīvība	1542	309. A. Šteinberga	„Brīvais ceļš“	1339	388. Z. Balode	„Venta“	1082
Karļa Marksa v. n.	1542	310. R. Zundovska	„Spars“	1336	389. E. Lode	„Proletarietis“	1077
Spars	1542	311. L. Gūtmane	„Spars“	1333	390. A. Ercuma	„Aktivists“	1071
Brīvais ceļš	1540	312. Ie. Paipala	„Dzimtene“	1333	391. D. Barčevskis	„Komunisma ceļš“	1067
Brīvais ceļš	1536	313. A. Elbere	Ždanova v. n.	1328	392. A. Zuģeva	„Uzvaras karogs“	1053
Spars	1531	314. L. Zveja	„Spars“	1324	393. Z. Leismāne	„Kopdarbība“	1048
„Cīņa“	1531	315. B. Sīļjane	„Komunisma ceļš“	1323	394. A. Minova	„Kopdarbība“	1048
Latvijas strēlnieks	1530	316. O. Strazdīņa	„Kopdarbība“	1323	395. V. Treimane	„Jaunā gvarde“	1047
Ždanova v. n.	1527	317. I. Korbmachere	„Aktivists“	1321	396. L. Senīņa	„Boļševiks“	1047
„Aktivists“	1525	318. M. Kreidere	„Cīņa“	1319	397. A. Ķemere	„Spars“	1037
Latvijas strēlnieks	1521	319. Ž. Bērica	„Jaunā gvarde“	1315	398. A. Spulģīte	„Padomju Latvija“	1028
„Grauds“	1521	320. M. Medvec ka	Ždanova v. n.	1314	399. E. Sīle	„Komunisma ceļš“	1017
Leņina v. n.	1520	321. M. Šame	Miurina v. n.	1313	400. L. Spiķe	„Kopdarbība“	1013
Karļa Marksa v. n.	1518	322. L. Reine	Miurina v. n.	1311	401. I. Ausekle	„Jaunā gvarde“	988
Miurina v. n.	1513	323. M. Gertnere	Miurina v. n.	1309	402. Z. Treimane	„Jaunā gvarde“	982
„Socialisma ceļš“	1512	324. A. Heidemane	Leņina v. n.	1309	403. L. Punclava	„Leņina ceļš“	977
„Komunisma ceļš“	1509	325. A. Kazaka	Leņina v. n.	1306	404. Dz. Rotkale	„Padomju Latvija“	973
Lisenko v. n.	1509	326. L. Batchena	Miurina v. n.	1306	405. E. Strīķe	„Leņina ceļš“	973
Miurina v. n.	1505	327. M. Gūtmane	„Spars“	1306	406. E. Leismāne	„Kopdarbība“	947
„Komunisma ceļš“	1497	328. L. Pole	Karļa Marksa v. n.	1305	407. M. Kivite	„Uzvara“	945
Miurina v. n.	1494	329. O. Eidemane	„Boļševiks“	1302	408. E. Jekabsons	„Proletarietis“	935
Miurina v. n.	1492	330. M. Bērziņa	„Brīvība“	1293	409. S. Preisa	„Uzvaras karogs“	917
„Uzvaras karogs“	1488	331. L. Graudiņa	„Spars“	1292	410. M. Gulbe	„Jaunā gvarde“	901
Leņina v. n.	1480	332. A. Grtnberga	„Aktivists“	1290	411. M. Hildebrante	„Jaunā gvarde“	879
					412. Ž. Judina	„Uzvaras karogs“	878
					413. A. Freija	„Uzvaras karogs“	864
					414. M. Pridņikova	„Kopdarbība“	860
					415. M. Spulģīte	„Padomju Latvija“	859
					416. A. Betuze	Lisenko v. n.	820
					417. A. Valkovska	„Leņina ceļš“	792
					418. M. Lamperte	„Jaunā gvarde“	781
					419. L. Vilmane	„Jaunā gvarde“	774
					420. M. Brūvere	„Abava“	738
					421. Dz. Korberga	Lisenko v. n.	570
					422. A. Matroze	„Leņina ceļš“	551
					423. Z. Matroze	„Leņina ceļš“	424
					424. K. Kibe	„Leņina ceļš“	203

Brīvprātīgo ugunsdzēsēju komandu priekšnieku seminars

No 26. — 28. novembrim Kuldīgas Brīvprātīgās ugunsdzēsēju biedrības telpās notika rajona kolchozu BUK priekšnieku seminars. Seminarā piedalījās arī no padomju saimniecības „Vārme”, Kuldīgas MTS, Kables MTS.

Kuldīgas rajona BUB priekšnieks b. Treimanis sīki izskaidroja jauno „Nolikumu par Latvijas PSR ugunsdzēsības apsardzi kolchozos”. Apsprieda arī jautājumu par ugunsdzēsības apsardzi kolchozos. Sakarā ar bijušā priekšnieka b. Rutka nolaidīgo darbu kolchozu ugunsdzēsību apsardze ļoti slikti organizēta. Daudzos kolchozos nav pat ugunsdzēsī-

bas inventāra. 27. novembrī visi seminara dalībnieki izbrauca uz kolchozu „Uzvaras karogs”, kur instruktora b. Pilnoka vadībā notika praktiskas apmācības ar rokas un motorsūkni. 28. novembrī notika praktiskas mācības pie dzirnavām, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā.

Noslēgumā b. Treimanis pārbaudīja BUK priekšnieku zināšanas. Visi BUK priekšnieki uz jautājumiem atbildēja tikai labi un ticami. Vērtīgus norādījumus deva rajona izpildu komitejas priekšsēdētāja vietnieks b. Bitnieks.

J. Reimanis,
kolchoza „Grauds” BUK
priekšnieks

Tukumā — «Dārzi zied»

Kuldīgas rajona kulturas nama mākslinieciskās pasākumu kolektīvs viesojās Tukuma rajona kulturas namā ar V. Massa un N. Kulčenko vodevīlu „Dārzi zied”. Šī vodevīla ir Kuldīgas rajona kulturas nama dramatiskā kolektīva iestudējums.

... Atskan trešais zvans. Zāles lielajā lustrā pakāpeniski izdzies spuldzes. Iedegas prožektoru. Tumšsārtais skatuves priekšskars to gaismā aizkveļo purpursārtis. Orķestra izpildījumā atskan vodevīla „Dārzi zied” jautrā uvertīra.

Uz skatuves proscenija skatītāju priekšā iznāk dziesmotājs vodevīlas personāži. Skatītāji iepazīstas ar slaveno dārzkopu Karpa Ivanoviču un viņa dēlu — jauno ārstu Vladimīru, ar uzticamo dārza sargu Sverčoku un viņa brāļa meitu Taču, ar dzelzceļa pārmīlnieci Nataliju un citu profesiju ļaudīm, kā arī ar studentiem — praktikantiem. Tad atveras priekšskars un sākas vodevīlas „Dārzi zied” pirmais cēliens.

Visa izrāde piebārstīta vodevīlai raksturīgiem jautriem

pārpratumiem. Tos caurstrāvo jauniešu īsts biedriskums un draudzība, kas galu galā palīdz noskaidrot un atrisināt visus sarežģījumus.

Ļoti labs bija dārzkopja Karpa Ivanoviča sirsnīgais simpātiskais tēls, ko atveidoja Oskars Liepa. Tas pats sakāms par Karpa Ivanoviča uzticamo dārza sargu veco Sverčoku, ko tēloja Arvids Muša. Arī studentu Pjotru labi tēloja Voldemars Inteps.

Patika arī Laimona Atvara atveidotais Vladimīrs, Mariāna Stepanovas pārmīlnieces Natalijas tēls un arī pārējie. Tikai Visvalža Garokalna šofera Pāvela Romaniča atveidojums varēja būt dzīvāks. Arī dārzkopja Karpa Ivanoviča studentes-praktikantes būtu patīcis redzēt jautrākas, saulainākas ziedošās dārzos, ko redzējām otrā cēlienā.

Rezumējot redzēto, jāatzīst, ka iestudējums un tēlotāji daudz strādājuši un guvuši labus sasniegumus uzvedumā. Izrādes labu izdošanos sekmēja arī dekoratoru Andreja Liepiņa un Visvalža Garokalna pūles, Zentas Intepas izrādes raitā vadība.

Jēkabs Bušs

Technikas jaunumi

Ātrāk nekā ar ultraskaņu

VEF labākais slīpētājs b. Ozoliņš izgudrojis speciālu urbi, ar kuru var 15 reizes ātrāk urbt stiklu nekā ar parasto urbi. Tas urbšanas ātrumu ziņā pārspēj pat ultraskaņu. Nesen b. Ozoliņš vēl uzlaboja savu izgudrojumu. Tagad urbšana ir pilnīgi automātizēts process un viens strādnieks var apkalpot vairākus urbjus.

Velosipeds ar blakus vāgi

Mazajam pasažierim parasti jāsamierinās ar to, ka viņu ved uz velosipeda rāmja. Tagad viņš var braukt ar ērtībām. Mūsu rūniecība šajā nolūkā izgatavoja velosipedu ar blakus vāgi. Glītāis un ērtais blakus vāgis izgatavots no viegla cauruļu rāmja ar dermatīna sēdekli. Blakus vāgis pietiprināts velosipedom ar šarnieru piekariem un tādēļ netraucē velosipedom manevrēšanu.

No velosipeda puses blakus vāga ritenis nodalīts ar speciālu vairodziņu, bet no ārpuses — ar glītu raibu pinumu.

Bērnu blakusvāgi piesaista ar speciālu platu siksnu, kam ir sprādze.

Blakusvāgi var ātri pievienot velosipedom un tikpat ātri no tā atvienot. Tas sver tikai 10 kg.

Milzu spiede

Urala mašīnbūvēs rūpnīcā izbūvēta mūsu zemē vislielākā spiede, kuras jauda 30 tūkstoš tonnu. Ar to no alumīnija lietišķiem veidos milzīgas detaļas — vairāk nekā 3 metrus garas un vairāk nekā metru platas.

Spiedes garums — 45 m, platums — 20 m. Virs grīdas līmeņa spiede paceļas kā četrstāvu celtni, bet zem grīdas aizņem telpu, kas līdzinās trīsstāvu namam.

Spiedes atsevišķu detaļu svars sasniedz 124 tonnas. To izliešanu, kas ir sevišķi sarežģīts tehniskais uzdevums — rūpnīcas kolektīvs godam veicis. Spiede izgatavota. Montēto rūpnīcā, kur tā darbojas.

Pa spiedes milzīgajiem cilindriem — kolonām cirkulē ūdens. Speciāla sūkņu — akumulatoru stacija ūdeni novadīs cilindros ar 320 atmosfēru spiedienu. Hidrauliskajā multiplikatorā šis spiediens pastiprināsies un spiede iedarbosies uz sakarsēto lietni ar 30 tūkstoš tonnu lielu spiedienu. Pārvaldis šo drausmīgo spēku viens pats cilvēks, viegli pagriežot kloķus.

Blēdis ar svešu uzvārdu

Kādā dienā Nikolajs Kļimovičs savā abonētu skapīti sakaru kantorī atrada vairākas aploksnes adresētas Žanim Kļavam. Uzskatīdams to par pasta darbinieku vienkāršu kļūdišanos, aploksnes atdeva atpakaļ pastā.

Nepagāja ilgs laiks, kad rajona milicijas daļā piesūtīja vairākas sūdzības un ziņojumu ar parakstu Žanis Kļava.

Milicijas darbinieki rūpīgi pārbaudīja sūdzībās minētos faktus. Rezultatā noskaidroja, ka Žanis Kļava ir Haralds Jāņa d. Jansons — tieši tā stāv rakstīts pasē un dzīvo viņš Rumbas ciema „Doņu” mājās. Haralds Jansons — vīrs spēka gados, bet pastāvīgā darbā nekur nav saistījies. Kā viņš mēdz izteikties, „pagaidām nekur nestrādāju”, un šis pagaidām jau turpinās vairākus gadus.

Tā nu gluži nav, ka Jansons rokas salicis sēdēt „Doņos”. Izdevīgā brīdī viņš iziet pagānīt savās personīgās kazas, kuras daudzreiz „nejauši” ganās kolchoza „Venta” tīrums. Tomēr tā nav Jansonam pamata nodarbošanās un patiesības labā jāsa, ka viņam ir vēl galvenā nodarbošanās, kas aizņem visu laiku. Tā ir sūdzību rakstīšana! Pēdējos divos gados vien Jansons ir uzrakstījis turpat pie simts sūdzībām, no kurām manā rīcībā ir sūdzības uz 57 lapām. Un kam tikai Jansons nav adresējis šīs sūdzības! Gan LPSR Tieslietu ministrijai, gan LPSR Augstākai Tiesai, Milicijas pārvaldei, republikas prokuroram, laikrakstiem „Cīņa” un „Padomju Jaunatne”, rajona prokuroram, rajona izpildu komitejai un tās milicijas daļai...

Visās sūdzībās viens un tas pats: „Doņu” mājās dzīvojušās Alvīnes Lasmanes huliganiskā rīcība pret Jansonu, apmelojumi par kolchoza „Ven-

ta” vadošajiem darbiniekiem un citiem.

Jāsaka, ka neviena sūdzība nav palikusi bez atbildes. Valsts iestāžu darbinieki iztērējuši dārgo laiku un papīru, pārbaudīdami un rakstīdami atbildes uz šīm sūdzībām. Cik Kuldīgas rajona tautas tiesa šajos divos gados nav rūpīgi pārbaudījusi Jansona prasības, saukusi uz tiesas sēdēm cilvēkus-lieciniekus, bet rezultāts bijis viens — visas prasības nepamatotas.

Tautas tiesas lietās atrodas arī ārstu slēdzieni, ka Alvīne Lasmane ir garīgi slima un neatbild par savu rīcību, bet viņa arī neapdraud sabiedrību, tāpēc nav vajadzīga ievietošana attiecīgā ārstniecības iestādē.

Saņēmis kārtējo atbildi, Jansons atkal sēžas pie galda un triepj sūdzības uz visām pusēm. Jāpiezīmē, ka pie katras sūdzības klāt ir ziņojums, pie tā pielikums un beigās „Iss apraksts”, kas sastāda vismaz piecas lapas.

Jansons var strādāt un viņam jāstrādā, bet tieši to viņš nevēlas, viņš labprāt nodarbojas ar „advokata” privāto praksi, rakstīdams sūdzības arī pārējiem pilsoņiem, kā Lapsai, Mazbergam u. c., nekautrēdamies ņemt 25 rubļus par katru sūdzību. Nevelti nesen atpakaļ Jansona mājās bija ieradusies komisija no finansu no daļas, lai apliktu Jansonu ar nodokli, bet te Jansons pacentās komisiju ātri „izvadīt” no mājām ar treknēm lamu vārdiem.

Mums nav likuma, kas soda par ļaunprātīgu sūdzēšanu, bet mums ir likums „Par sabiedrībai kaitīgu, parazitisku elementu pastiprinātu apkarošanu”, kas tieši domāts šādiem blēžiem kā Jansons.

A. Stīvriņa,
Kuldīgas rajona prokurora palīgs

I. SKRJAGINS

„PUDEĻU PASTS”

Patlaban lieto daudzus pāņēmienus, lai pēfītu straumes okeanos un atklātās jūras. Šim nolūkam izgudroti visai dažādi un uzlaboti aparāti. Bet reizē ar tiem zinātnieki līdz pat šim laikam izlieto arī brīvi peldošus priekšmetus, tani skaitā pudeles.

„Pudeļu pasts” pastāv ļoti sen. Navigācijas vēsture zina simtiem gadījumu, kad izveļotās vai krastā izmetās pudeles atrastas ļoti svarīgas un vērtīgas ziņas: par kuģi, komandu, kuģa bojā ejas laiku un cēloni. Mēmais liecinieks negribot ziņoja arī par traumi, kas pudeli izskaloja krastā.

Dažos gadījumos tās ātri sasniedza krastu, citos gadījumos un pat gadsimtiem kļēja pa jūru. Droši vien par visvecāko var uzskatīt Chris-

tofora Kolumba pudeli. Atgriežoties no Amerikas Eiropā, viņš iemeta Atlantijas okeanā pudeli ar vēstījumu karalienei Izabelei. Iespējams, Kolumbs baidījās, ka viņa vecā karavēla nesasnieds Spānijas krastus un neviens neuzzinās, ka viņam izdevies (kā viņš domāja) atrast ceļu uz Indiju. Apaugušu ūdens gļotām un algēm, 1852. gadā to atrada amerikāņu kuģa kapteinis Gibraltaras jūras šaurumā. 359 gadus aizziņogotā pudele maldījās pa vilņiem!

Bet pudeli, kas iesviesta jūrā pie Ņufaundlendas krastiem, straume aiznesa pie Irījas krastiem jau pēc 33 dienām. Šī ceļotāja diennakti nopeld 80 jūdzes.

Jūrā vai krastmalā atrastās pudeles palīdz atminēt

kuģu, lidmašīnu un pat veselu ekspedīciju noslēpumainas pazušanas mīklu. Tā, piemēram, 1902. gadā bez vēsts pazuda angļu tvaikonis „Haronian”. Bet pēc dažiem gadiem jūra izmeta krastā divas pudeles: vienu — Irījas piekrastē, otru — Jaunajā Skotijā. Abās pudelēs bija līdzīgs paziņojums, ka tvaikonis „Haronian” apgāzīs stiprs vētras vilnis un tas nogrimis.

1942. gadā netālu no Austrālijas krasta bez vēsts pazuda neliels kuteris. Septiņus mēnešus vēlāk netālu no Sidnejas plūdmalē atrada pudeli, kurā bija kutera komandiera Harolda Duglasa ziņojums: „Ja šī pudele tiks atrasta, lūdzu nododiet to manai sievai Kristīnei Duglasai, dzīvojošai Point Paiperā, Sidnejas pilsētā. Protams, tu

brīnīsies, kas noticis ar mani. Apstājas mašīna — mani iznesa atklātā jūrā. Paliec sveika!” Zīmītei bija pievienots testaments, uzrakstīts uz čeku grāmatīņas blanks.

Bieži atrod pudeles, ko jūrā iemetušas pirmā un otrā pasaules kara laikā torpedēto kuģu komandas. Bieži zīmītes rakstītas ar asinīm uz papīra vai drēbes gabaliņiem. Dažreiz tajās pastāstīts, kā dažiem brīnumainā kārtā dzīvi palikušiem komandas locekļiem izdevies glābties lai viņā un viņi, būdami nedēļām bez barības, tika nēsāti pa vilņiem cerībā uz glābšanos.

Zinātniskos nolūkos „pudeļu pastu” sāka lietot pirms 150 gadiem. Lai pēfītu jūru un okeanu strauņu kepejo shemu, to bieži izlieto arī tagad. Šajā nolūkā pudelē no bieza stikla ieliek nedaudz smilšu, lai trauks iegrimtu

ūdenī līdz kakliņam. To dara, lai mazinātu vēja iespaidu. Pudelē ieliek formulas, kas parasti uzrakstīti vairākas valodās ar iestādes adresi, kas sūta šo savdabīgo vēstuli. Pēc tam to hermetiski aizkorkē. Lai pudelē neiekļūtu ūdens, tās cieši aizkorkēto kakliņu aplej ar darvu vai īpašu mastiku, kas izgatavota no uzsildīta kolofoņija un piķa. Pudeli atradusais izpilda veidlapu, norādot, kur, kad un kas to atradis, un jau parastā vēstulē nosūta pēc norādītās adreses. Tādā kārtā var noteikt pudeles noieta ceļu un tās kustības ātrumu.

(Turpinājums sekos)

Redaktora v. E. Adamsons